

TEZA:

Obwiniony radca prawny, będąc pełnomocnikiem klientów, nadużył wolności pisma i przekroczył granice określone przepisami i rzezoną potrzebą gdyż w wezwaniu do zaniechania naruszeń dóbr osobistych skierowanym do pokrzywdzonego zawarł w nim groźbę wszczęcia postępowania karnego w przypadku braku zaniechania naruszenia dóbr osobistych. Obwiniony co prawda dopuścił się popełnienia deliktu dyscyplinarnego, jednakże działał w interesie i na rzecz klientów. Interes klientów nie może jednak usprawiedliwiać działań sprzecznych z obowiązującym prawem. Wymierzona obwinionemu kary upomnienia jest w pełni uzasadniona, biorąc pod uwagę ciężar przewinienia dyscyplinarnego.

WO-68/23

ORZECZENIE

z dnia 24 lipca 2023 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie następującym:

Przewodniczący: S WSD Leszek Korczak
Sędziowie S WSD Monika Urbaniak (sprawozdawca)
S WSD Katarzyna Drożdż - Najbor
Protokolant: Barbara Sarnowska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Alicji Kujawy

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2023 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego W. K. obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki radcy prawnego - art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 38 ust. 1, ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania pokrzywdzonego S. G. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 6 marca 2023 roku, sygn. akt OSD 47/22

orzeka:

- I. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że z kwalifikacji prawnej czynu zawartej w pkt 1) orzeczenia eliminuje: „art. 11 ust. 1”,
- II. utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie w pozostałym zakresie,
- III. kosztami postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 2.000 zł (dwa tysiące złotych) obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w z dnia 6 marca 2023 roku radca prawny W. K. został ukarany za to, że: wykonując zawód radcy prawnego będąc z tego tytułu zobowiązanym, by obowiązki zawodowe wypełniać sumiennie i zgodnie z przepisami prawa, zachować tajemnicę zawodową, postępować godnie i uczciwie, kierując się zasadami etyki radcy prawnego i sprawiedliwości dopuścił się naruszenia powyższych zasad tym, że:

- będąc pełnomocnikiem I. P. oraz E.-P.–G. nadużył wolności pisma i przekroczył granice określone przepisami i rzezoną potrzebą w (...) w dniu 12 września 2022 roku w wezwaniu do zaniechania naruszeń dóbr osobistych skierowanym do pana S. G. z J. K. i zawarł w nim groźbę wszczęcia postępowania karnego w przypadku braku zaniechania naruszenia dóbr osobistych I. P. oraz E. P.– G. o następującej treści:

„Ponadto zgodnie z art. 212 § 1 kodeksu karnego: Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.” Nadto zgodnie z art. 190a § 1 kodeksu karnego „Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

Powyższe łączyć się będzie z odpowiedzialnością karną i znacznymi kosztami po Pana stronie.

Niniejsze pismo jest wstępną reakcją na bezprawne działania. Jednocześnie w imieniu Moich Mocodawców oświadczam, iż w przypadku dalszego naruszania ich dóbr osobistych skorzystam z wszelkich możliwości przewidzianych przez prawo w celu zaniechania naruszeń, a więc skieruję sprawę do Sądu z powództwa cywilnego i złożę zawiadomienie do Prokuratury o popełnieniu przez Pana wskazanego przestępstwa” tj. o naruszenie art. 64 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 38 ust. 1, ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym Uchwałą Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.).

Za popełniony delikt dyscyplinarny Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych wymierzył radcy prawnemu W. K. karę upomnienia.

Od wskazanego orzeczenia odwołanie z dnia 15 marca 2023 roku wniósł Pokrzywdzony S. G. zarzucając naruszenie przepisów art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i żądając orzeczenie w stosunku do radcy prawnego W. K. kary „sroższej”, aniżeli upomnienie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w całości podziela i uznaje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych z których wynika, że obwiniony radca prawny W. K. będąc pełnomocnikiem I. P. oraz E.-P.– G. nadużył wolności pisma i przekroczył granice określone przepisami i rzezoną potrzebą w (...) w dniu 12 września 2022 roku w wezwaniu do zaniechania naruszeń dóbr osobistych skierowanym do pana S. G. z (...) i zawarł w nim groźbę wszczęcia postępowania karnego w przypadku braku zaniechania naruszenia dóbr osobistych I.P. oraz E. P. – G. tj. o przewinienie określone w art. 64 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 38 ust. 1, ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym Uchwałą

Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

W procedowanej sprawie WSD zastosował przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2022 r. (tj. stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), albowiem zgodnie z § 2 uchwały Nr 1/2022 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie zmiany Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, do zdarzeń mających miejsce przed dniem wejścia w życie tej uchwały zastosowanie mają przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu dotychczasowym.

Odwołanie pokrzywdzonego S. G. nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego jest trafne i odpowiada prawu a zastosowana kara jest odpowiednia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w całości podziela ustalenia prawne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne. Wskazać należy, że Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w prawidłowy sposób dokonał oceny całości zgromadzonego materiału dowodowego i wyciągnął z niego uzasadnione wnioski.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 poz. 75 t.j t.j.) radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Wyrażona w tym przepisie norma została uzupełniona normami konkretyzującymi, które w odniesieniu do radców prawnych zawarte są w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego - w brzmieniu ustalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r., stanowiącym katalog zasad dotyczących prawidłowego wykonywania zawodu.

Zgodnie z treścią art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe zgodnie z prawem, uczciwie,

rzeczowo i z należytą starannością oraz dbać o dobre imię korporacji zarówno w życiu zawodowym jak też prywatnym. Z kolei z treści art. 38 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego wynika, że radca prawny korzystając przy wykonywaniu zawodu z ustawowej wolności słowa i pisma obowiązany jest w swych wystąpieniach zachować umiar i takt. Ograniczeniem wolności słowa i pisma radcy prawnego jest zakaz wynikający z treści art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, zgodnie z którym radca prawny nie może w swoich zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym. Z przepisu tego wprost wynika, że radcy prawnemu nie wolno w swych wystąpieniach zawodowych zapowiadać postępowania karnego lub dyscyplinarnego. W niniejszej sprawie Obwiniony radca prawny swoją wypowiedzią wypełnił przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej swoją wypowiedzią zawartą w wezwaniu do zaniechania naruszeń dóbr osobistych z dnia 12 września 2022 roku skierowanym do S. G. z (...)

Przeprowadzone dowody wskazują, że zarzucany obwinionemu czyn został przez niego popełniony i stanowi delikt dyscyplinarny, który skutkuje odpowiedzialnością dyscyplinarną i stosownym ukaraniem. Podkreślić należy, że Obwiniony co prawda w niniejszej sprawie dopuścił się popełnienia czynu dyscyplinarnego, jednakże działał w interesie i na rzecz klienta. Interes klienta nie może jednak usprawiedliwiać działań sprzecznych z obowiązującym prawem. Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wymierzona obwinionemu kary upomnienia jest w pełni uzasadniona, biorąc pod uwagę ciężar przewinienia dyscyplinarnego. Jest ona współmierna do stopnia winy Obwinionego i sprawiedliwa, wymierzona uwzględnieniem wszystkich dyrektyw wymiaru kary i wszystkich okoliczności obciążających i łagodzących zaistniałych w sprawie. Wymierzona Obwinionemu kara upomnienia za nadużycie wolności pisma i przekroczenie granic określonych przepisami i rzeczoną potrzebą, zdaniem Sądu spełni cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do Obwinionego. W szczególności należy mieć na względzie, że radca prawny dopuszczając się deliktu dyscyplinarnego nie działał na szkodę swojego klienta, nie działał w warunkach konfliktu interesów ani nie naruszył tajemnicy zawodowej co usprawiedliwiałoby orzeczenie surowszej kary. Radcy prawny nie dopuścił naruszenia podstawowych zasad etycznych – jego czyn zasługiwał wprawdzie na ukaranie ale zastosowana kara jest wystarczająca.

W analizowanej sprawie sąd z kwalifikacji prawnej czynu zawartej w pkt. 1 zaskarżonego orzeczenia eliminuje: „art. 11 ust.1”, co stanowi zmianę kwalifikacji

prawnej czynu. Art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego dotyczy obowiązku dbania przez radcę prawnego o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym. Przepis ten jest dedykowany działalności radcy prawnego w działalności publicznej i w życiu prywatnym. W rozpatrywanej sprawie przepis ten nie znajdzie zastosowania, albowiem obwiniony popełnił czyn dyscyplinarny przy wykonywaniu czynności zawodowych.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym orzeczono na podstawie przepisu art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych w zw. z § 1 ust. 1 pkt. 2 uchwały nr 86/IX/2015 r. Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego. Wyższy Sąd Dyscyplinarny przyjął, że II instancji Obwiniony nie został ukarany a jedynie utrzymano w mocy orzeczenie skazujące a zatem kosztami postępowania należało obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.